

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Корецька Т.К.

*кандидат наук з державного управління,
перший заступник
директора департаменту соціальної політики
Луцької міської ради*

РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ГРОМАДЯН В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день в Україні проходить діджиталізація – переведення інформації у цифрову форму, тобто зміни у всіх сферах суспільного життя, пов’язані з використанням цифрових технологій. Державною Стратегією регіонального розвитку на 2021–2027 роки, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року № 695 пріоритетом регіонального розвитку на період до 2027 року є підвищення якості та забезпечення доступності для населення послуг, що надаються органами державної влади та органами місцевого самоврядування, незалежно від місця проживання, зокрема на засадах цифровізації. 3 березня 2021 року Кабінет Міністрів України своїм розпорядженням схвалив Концепцію розвитку цифрових компетентностей і затвердив план заходів щодо її реалізації. Стратегічна ціль Мінцифри – навчити 6 мільйонів українців цифрової грамотності за 3 роки. Для цього Мінцифра запустила в 2020 році національну онлайн-платформу Дія. Цифрова освіта. Концепція розвитку цифрових компетентностей до 2025 року окреслює виклики стосовно розвитку цифрових компетентностей в українському суспільстві, визначає шляхи їх подолання та очікувані результати від її впровадження, закладає підґрунття для створення національної стратегії та стратегічного плану дій щодо розвитку цифрових компетентностей у суспільстві.

Реалізація Концепції дозволить громадянам підвищити конкурентоспроможність на ринку праці, надасть можливості для

безперервного навчання, подарує комфорт проживання в цифровій країні, підвищить рівень доступності до державних послуг для громадян похилого віку, осіб з інвалідністю, малозабезпечених сімей, інших вразливих груп населення, зменшить ризики небезпек під час користування інтернетом.

Разом з тим, для бізнесу дозволить залучити більш кваліфіковану робочу силу, з точки зору володіння цифровими навичками, підвищить продуктивність і ефективність бізнес-процесів у компаніях, дозволить бути конкурентоспроможними.

Одним із заходів передбаченим Планом заходів з реалізації Концепції розвитку цифрових компетентностей є проведення інформаційних компаній, спрямованих на популяризацію цифрових технологій в цілому та цифрових навичок та компетентностей, зокрема серед населення, на національному, регіональному та місцевому рівні тощо.

Враховуючи зазначене, у Луцькій міській територіальній громаді розпорядженням міського голови від 3 червня 2021 року № 202 «Про розвиток цифрової грамотності жителів Луцької міської територіальної громади» затверджено Концепцію розвитку цифрової грамотності жителів Луцької міської територіальної громади. Розвиток цифрової грамотності жителів Луцької міської територіальної громад полягає у впровадженні конкретних рішень, стимулів, мотивацій для збільшення попиту та формування потреб громадян щодо використання цифрових технологій, продуктів та послуг у всіх сферах життєдіяльності. Концепція спрямована на популяризацію та заохочення громадян споживати та використовувати інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, робити цифрові рішення доступними, щоб мотивувати ними користуватися.

Основними принципами Концепції є:

1. Доступність.

Доступність є базовою вимогою до функціонування системи цифрової освіти та інструментів формування цифрових навичок мешканців громади. У процесі реалізації Концепції мають бути застосовані лише такі інструменти та створені елементи екосистеми цифрової освіти, які зможе використати мешканець громади незалежно від віку, соціального та матеріального становища з метою

надбання необхідних компетенцій для ефективного використання цифрових сервісів.

2. Стратегічність.

Передбачає функціонування системи, яка б формувала лояльне сприйняття цифрової трансформації, впровадження та швидку адаптацію смартрішень та діджиталізації усіх сфер громади.

3. Комплексність.

Використання різних форматів навчання. Принцип, який визначає необхідність формування системи, яка поєднує в собі існування та постійний розвиток у громаді спільноти цифрових менторів та потенційних учнів не лише шляхом навчання, але й шляхом формування цифрової культури.

4. Методологічність.

Виклад та поширення матеріалу, обрання таких методів і форм навчання, які є простими, зрозумілими та інформативними для відповідної цільової аудиторії.

5. Інноваційність.

Слугує орієнтиром на динамічні зміни в навколишньому світі та освітній діяльності, яка ґрунтується на розвитку різноманітних форм мислення, творчих здібностей, високих соціально-адаптаційних можливостей особистості.

Основними очікуваними результатами розвитку цифрової грамотності жителів громади є:

- розвинута територіальна інтегрована система цифрової освіти: функціонування центрів доступу до цифрової освіти; ефективний безкоштовний курс з цифрової грамотності базового рівня;
- взаємодія з усіма великими та середніми підприємствами з питань підвищення рівня цифрової грамотності працівників та громадськості;
- розвинута мережа смартбібліотек; розроблений лендінг (вебсторінка) цифрової освіти у місті; карта доступності цифрової освіти;
- функціонування діджитал-клубу громадян;
- зручна та розвинута цифрова інфраструктура;

- формування лояльного ставлення до впровадження смартрішень в діяльності міської влади;
- збільшення кількості оброблених даних, які дозволять отримувати цінну інформацію для використання в ділових процесах, суспільному житті, життєдіяльності громади;
- підвищений індекс використання державних, муніципальних та приватних електронних сервісів;
- створення середовища, що унеможливує корупцію, як явище; втілення в життєдіяльність мешканців громади принципу «освіта протягом життя» шляхом використання технології онлайн-навчання із застосуванням цифрових освітніх ресурсів;
- формування у споживачів (бізнес, держава, громадяни) мотивації та потреби у цифрових технологіях;
- зменшення рівня кібератак та діджитал-шахрайств шляхом формування культури особистої безпеки у мережі та використанні цифрових технологій;
- підвищення конкурентоздатності людини на ринку завдяки вмінню працювати з даними та їх аналізувати тощо.

Отже, враховуючи вищезазначене, доходимо до висновку, що цифрова грамотність громадян повинна бути однією з головних компетенцій. Активне впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в систему суспільно-політичних відносин значно розширює можливості громадян щодо їх участі в процесах державного управління та впливу на прийняття управлінських рішень, створює умови для формування якісно нового рівня взаємодії органів влади та громадян.

Список використаних джерел:

1. Концепція розвитку цифрових компетентностей / Розпорядження Кабінету Міністрів від 3 березня 2021 р. № 176-р.
2. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 роки / Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695.
3. Концепція розвитку цифрової грамотності жителів Луцької міської територіальної громади / Розпорядження міського голови від 3 червня 2021 р. № 202.